

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра медицини катастроф та військової медицини

«УЗГОДЖЕНО»

Гарантом освітньо-професійної
програми «Стоматологія»

«30» серпня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Головою вченої ради навчально-наукового
медичного інституту

Протокол від 30 серпня 2024 р. № 1

СИЛАБУС

**ПІДГОТОВКА ОФІЦЕРІВ ЗАПАСУ
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я».
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «СТОМАТОЛОГІЯ»**

обов'язкова

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс(и) та семестр(и) вивчення
навчальної дисципліни

другий (магістерський)
22 Охорона здоров'я
221 Стоматологія
магістр стоматології
лікар-стоматолог
Стоматологія
денна
2 курс 4 семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
медицини катастроф
та військової медицини

Протокол від 29 серпня 2024 р. № 1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладачів, науковий ступінь, учене звання	Гордієнко Людмила Петрівна, к.мед.н., доцент; Карамишев Дмитро Васильович, д.н.держ.упр., професор; Рожнов Валерій Георгійович, к.мед.н. Моїсєєва Наталія Віталіївна, к.мед.н. Прасолов Артур Євгенович Колачинський Віталій Гнатович Литвиненко Микола Іванович
Профайл викладачів	https://medcat.pdmu.edu.ua
Контактний телефон	+380963041791
E-mail:	medcat@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті університету	https://medcat.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 3 кредити ЄКТС /90 годин, із них:

Лекції (год) – не передбачені

Семінарські заняття (год) – не передбачені

Практичні (год) – 50 год.

Самостійна робота (год) – 40 год.

Вид контролю – підсумковий модульний контроль (ПМК)

МОДУЛЬ 1 складає 2 кредити ЄКТС / 60 годин, із них:

Лекції (год) – не передбачені

Семінарські заняття (год) – не передбачені

Практичні (год) – 30 год.

Самостійна робота (год) – 30 год.

Вид контролю – підсумковий модульний контроль (ПМК)

МОДУЛЬ 2 складає 1 кредит ЄКТС / 30 годин, із них:

Лекції (год) – не передбачені

Семінарські заняття (год) – не передбачені

Практичні (год) – 20 год.

Самостійна робота (год) – 10 год.

Вид контролю – підсумковий модульний контроль (ПМК)

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Стоматологія» базується на політиці Полтавського державного медичного університету відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті (https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/EXHOV4YrpFJqaaUWjwI3e7GhMA6TcAWDd7yVXYjO.pdf); Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників

Полтавського державного медичного університету (<https://science.pdmu.edu.ua/academic-integrity/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist>); Правил внутрішнього розпорядку для учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету (https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/ycZUUg0fZUvD4QbZ4a18PWhTNJH8AbU6fANHfFAF.pdf) та інших нормативних документів (<https://pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>).

Кожен здобувач вищої освіти під час проведення практичних занять повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Здобувачам вищої освіти забороняється порушувати графік освітнього процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних на те причин.

Кафедра визнає результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrjdjrewYFvL.pdf). Кафедра використовує можливості таких універсальних навчальних платформ, як «Prometheus», «EdEra», працює з іншими LMS-системами.

Опис навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Стоматологія» базується на положеннях Закону України від 05.07.2012р. № 5081-VI «Про екстрену медичну допомогу» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>) та адаптоване до вимог Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14.03.2015р. «Про додаткові заходи щодо зміцнення національної безпеки України» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0004525-15#Text>), наказу Міністерства оборони України, Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти і науки України від 29.06.2016р. № 322/631/709 «Про затвердження Інструкції про організацію військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу медичної служби» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1070-16#Text>), Програми військової підготовки громадян України, затвердженої у Міністерстві Оборони України 30.09.2016 р. і виконується кафедрами медицини катастроф та військової медицини вищих навчальних закладів Міністерства охорони здоров'я України.

Опанування дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Стоматологія» закладає основи теоретичних знань та практичних навичок з організації і проведення лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів, у тому числі з організації надання домедичної допомоги та первинної медичної

допомоги при надзвичайних ситуаціях природного і техногенного характеру та бойових умовах.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни:

Дисципліна «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Стоматологія»» базується на вивченні здобувачами освіти біологічної та біоорганічної хімії, фізіології, мікробіології, вірусології та імунології, гігієни та екології, пропедевтики стоматології, основ тактичної медицини,

Опанування навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Стоматологія»» закладає основи теоретичних та практичних знань для організації медичного забезпечення військ (сил) за сучасними військово-медичними стандартами на етапах медичної евакуації, відповідно до навчальних дисциплін за програмою підготовки офіцерів запасу, а також патоморфології, патофізіології, фармакології, загальної хірургії, терапевтичної стоматології, хірургічної стоматології, ортопедичної стоматології.

Мета та завдання навчального освітнього компонента:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Стоматологія»» є формування знань та практичних навичок у студентів з надання домедичної допомоги постраждалим за умов надзвичайних ситуацій в мирний час та у бойових умовах, проведення заходів щодо організації медичного забезпечення в умовах надзвичайного стану; планування заходів з організації та управління діяльністю військового лікаря.

Основними завданнями вивчення дисципліни є визначення основних принципів оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; оволодіння навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах; опанування основ організації медичного забезпечення населення і військ як складової системи медичного забезпечення населення держави з урахуванням основних положень Кодексу цивільного захисту, Закону Про екстрену медичну допомогу, Воєнної доктрини України; засвоєння організації і порядку проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення і військ в залежності від масштабу та характеру санітарних втрат у військах та серед населення.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна:

Компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна.

Інтегральна: Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність працювати в команді.

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні):

Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.

Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна:

Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу.

Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.

Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни «Підготовка офіцерів запасу галузі знань «Охорона здоров'я». Спеціальність «Стоматологія»» здобувачі вищої освіти повинні:

Знати: Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги. Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Показання і техніку накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Опіки, класифікація, ознаки. Відмороження, класифікація, ознаки. Класифікацію та характеристику сильнодіючих отруйних речовин. Фактори ураження аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Поняття про бойовий стрес і бойову втому: ознаки, основні принципи профілактики профілактики та надання домедичної допомоги в бойових умовах. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Основи цивільного захисту населення. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Організацію цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Завдання, організацію та актуальні питання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів. Поняття, зміст та принципи лікувально-евакуаційного забезпечення військ. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, порядок проведення. Види та обсяги медичної допомоги.

Вміти: Оглядати місце події в небойових умовах, визначати кількість постраждалих та ймовірні причини їх ураження. Проводити первинний огляд. Огляд за алгоритмом ABCDE. Визначати рівень свідомості за шкалою AVPU. Використовувати техніку тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Визначати ознаки внутрішньої кровотечі. Проводити техніку штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот

до лицевої маски, мішком АМБУ). Перевести пораненого (постраждалого) у стабільне положення. Надати домедичну допомогу при гострих порушеннях дихальних шляхів (пневмоторакс). Вводити носо-, ротоглоткові повітроводи (техніка вибору вірного розміру). Надавати домедичну допомогу при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах. Надавати домедичну допомогу при термічних і хімічних ураженнях. Надавати домедичну допомогу при найпоширеніших невідкладних станах (зомління, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій). Надавати домедичну допомогу при дії засобів масового ураження. Організувати проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат в бойових та небойових умовах. Організовувати та проводити переміщення пораненого. Проводити оповіщення та інформування при різних видах надзвичайних ситуацій. Надати характеристику осередків радіаційного, хімічного, біологічного ураження за допомогою прогнозування та використання розрахункових таблиць, лінійки цивільного захисту. Користуватися приладами радіаційної розвідки. Користуватися приладами хімічної розвідки. Користуватися дозиметричними приладами. Визначати час перебування в засобах захисту органів дихання в залежності від умов зовнішнього середовища. Користуватися засобами захисту шкіри (табельні, не табельні). Підбирати розмір протигазу, його використовувати. Пристосовувати приміщення як захист споруд. Надягати шолом для поранених в голову (Ш.Р) постраждалим для захисту органів дихання. Класифікувати поранених за сортувальними категоріями та кольоровими показниками. Заповнювати первинну медичну документацію на поранених.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

Лекції програмою не передбачені.

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті

Теми семінарських занять програмою не передбачені.

Тематичний план практичних занять із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях		
1	Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Принципи надання домедичної допомоги. Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття	2

	домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим.	
2	Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах. Первинний огляд (CABCDE). Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом CABCDE. Визначення рівня свідомості за шкалою AVPU.	2
3	Кровотечі і методи їх зупинки. Зовнішня кровотеча, домедична допомога. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.	2
4	Внутрішня кровотеча, колапс, шок: домедична допомога. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.	2
5	Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога. Гострі порушення дихання в бойових умовах. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім	2

	тілом. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицеві маски, мішком АМБУ). Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.	
6	Види ушкоджень у бойових і небойових умовах, при пораненнях. Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані.	2
7	Домедична допомога при переломах, вивихах, розтягах. Больовий шок. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді.	2
8	Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях. Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.	2
9	Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі,	2

	отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.	
10	Домедична допомога при дії засобів масового ураження. Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами. Фактори ураження аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.	2
11	Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. МІСТ-рапорт. Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТ-рапорту.	2
12	Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Переміщення поранених. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів).	2
13	Медична евакуація. Медична допомога пораненим на етапі евакуації. CABCDE. Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу CABCDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.	2
14	Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.	2

	Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.	
15	Підсумковий модульний контроль	2
Разом за модулем 1		30
МОДУЛЬ 2. Основи організації медичного забезпечення населення і військ		
1	Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу». Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (<i>ДСНС України</i>). Сили і засоби цивільного захисту. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.	2
2	Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними.	2
3	Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей. Засоби захисту шкіри. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила перебування у захисних спорудах.	2
4	Поняття про карантин і обсервацію. Поняття про карантин та обсервацію. Здійснення заходів	2

	екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.	
5	Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги; Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.	2
6	Організація цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення. Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація	2

	евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.	
7	Завдання, організація та актуальні питання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів. Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України. Категорії особового складу медичної служби. Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів. Поняття про втрати особового складу військ. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.	2
8	Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання. Види та обсяги медичної допомоги.	2
9	Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення військ. Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення. Санітарно-транспортні засоби для евакуації поранених і хворих. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах бойових конфліктів.	2
10	Підсумковий модульний контроль.	2
Разом за модулем 2		20
Разом		50

Самостійна робота

Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, програмою не передбачені.

№п/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	34
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять	0
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
	Разом	40

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання програмою не передбачені.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю.

МОДУЛЬ 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях

1. Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст.
2. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах).
3. Правові аспекти надання домедичної допомоги.
4. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах.
5. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги.
6. Контакт з постраждалим.
7. Види ушкоджень в бойових умовах.
8. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця.
9. Особливості оцінки місця події в бойових умовах.
10. Розподіл поля бою на сектори.
11. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття.
12. Проведення первинного огляду.
13. Огляд за алгоритмом CABCADE.
14. Визначення рівня свідомості за шкалою AVPU.
15. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі.
16. Поняття про критичну зовнішню кровотечу.
17. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський биндаж).

18. Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток.

19. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.

20. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі.

21. Домедична допомога при внутрішній кровотечі.

22. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.

23. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів.

24. Причини непрохідності дихальних шляхів.

25. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів.

26. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, рото горлових повітроводів).

27. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом.

28. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти.

29. Пристрої для штучної вентиляції легень.

30. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицєвої маски, мішком АМБУ).

31. Гострі порушення дихання в бойових умовах.

32. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога.

33. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.

34. Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота.

35. Особливості бойових поранень. Захист ран.

36. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи.

37. Поранення грудної клітки.

38. Особливості накладення пов'язок при проникаючих пораненнях живота.

39. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані.

40. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу.

41. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки.

42. Абсолютні ознаки переломів.

43. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах.

44. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами.

45. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при утопленні.

46. Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах.

47. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах.

48. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
49. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
50. Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога.
51. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога.
52. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога.
53. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.
54. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі.
55. Причини, діагностика і домедична допомога при отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій.
56. Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега.
57. Домедична допомога при утопленні.
58. Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах.
59. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин.
60. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами.
61. Фактори ураження аварій на радіаційно-небезпечних об'єктах.
62. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори.
63. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.
64. Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат.
65. Алгоритм проведення медичного сортування.
66. Заповнення МІСТ-рапорту.
67. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах.
68. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів).
69. Підготовка поранених (уражених) до евакуації.
70. Контроль стану пораненого згідно протоколу CABCADE.
71. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення.
72. Правила запиту на евакуацію.
73. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби.
74. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.
75. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях.
76. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події.
77. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників.
78. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів.

79. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.

80. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.

МОДУЛЬ 2. Основи організації медичного забезпечення населення і військ.

1. Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення.

2. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини.

3. Кодекс цивільного захисту України.

4. Закон «Про екстрену медичну допомогу».

5. Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях.

6. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності.

7. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій.

8. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (*ДСНС України*).

9. Сили і засоби цивільного захисту.

10. Поняття про надзвичайні ситуації.

11. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.

12. Медико-санітарні наслідки стихійних лих і техногенних катастроф.

13. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру та їх наслідки.

14. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

15. Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту.

16. Характеристика осередку радіаційного, хімічного і біологічного ураження.

17. Класифікація дозиметричних приладів, їх призначення і порядок використання.

18. Прилади радіаційної і хімічної розвідки, робота з ними.

19. Засоби індивідуального захисту населення, класифікація.

20. Засоби захисту органів дихання, класифікація.

21. Особливості захисту органів дихання у дітей.

22. Засоби захисту шкіри.

23. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація.

24. Правила перебування у захисних спорудах.

25. Поняття про карантин та обсервацію.

26. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики.

27. Протиепідемічний режим.

28. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення.

29. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів.

30. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.

31. Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.

32. Види і обсяги медичної допомоги.

33. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів.

34. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок надзвичайних ситуацій.

35. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги.

36. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги.

37. Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, їх організація та завдання.

38. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій.

39. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.

40. Стійкість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи.

41. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення.

42. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій.

43. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів.

44. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення.

45. Система екстреної евакуації.

46. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих.

47. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.

48. Основні завдання медичної служби Збройних Сил України в умовах збройних конфліктів, їх зміст і значення.

49. Умови діяльності медичної служби та їх вплив на організацію медичного забезпечення військ.

50. Організаційна структура медичної служби Збройних Сил України.

51. Категорії особового складу медичної служби.

52. Роль і місце медичної служби Збройних Сил України в загальнодержавній системі надання медичної допомоги в умовах збройних конфліктів.

53. Поняття про втрати особового складу військ.

54. Визначення і класифікація санітарних втрат, їх характеристика.

55. Величина санітарних втрат, фактори, що впливають на їх розміри.
56. Сучасна структура санітарних втрат, її залежність від зброї, що використовує противник.
57. Коротка характеристика вражаючих факторів сучасної зброї.
58. Вплив величини і структури санітарних втрат на організацію медичного забезпечення військ.
59. Поняття і зміст лікувально-евакуаційного забезпечення.
60. Сутність сучасної системи лікувально-евакуаційного забезпечення, її принципи.
61. Поняття про етап медичної евакуації, завдання, принципова схема та вимоги до розгортання.
62. Види та обсяги медичної допомоги.
63. Медичне сортування в бойових умовах. Визначення поняття, коротка характеристика.
64. Основні завдання, принципи та організація медичного сортування.
65. Медична евакуація, поняття, мета та порядок проведення.
66. Санітарно-транспортні засоби для евакуації поранених і хворих.
67. Особливості організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів в умовах бойових конфліктів.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю.

МОДУЛЬ 1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях.

1. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірні причини їх ураження.
2. Поняття про правовий аспект надання домедичної допомоги.
3. Контакт з постраждалими, первинний огляд за алгоритмом CABCADE.
4. Визначити обсяг надання домедичної допомоги у бойових і небойових умовах.
5. Вміти визначити рівень свідомості у постраждалого за шкалою AVPU.
6. Знати засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця.
7. Вміти заповнювати карту пораненого.
8. Вміти визначати причини й ознаки зовнішньої кровотечі.
9. Вміти використовувати техніку зупинки зовнішньої кровотечі: тиск на рану, тампонування рани, пов'язка що тисне, піднімання кінців.
10. Знати кровоспинні засоби на марлевій основі, техніку застосування.
11. Вміти використовувати техніку зупинки кровотечі шляхом перетискання артерії на відстані.
12. Знати показання і техніку накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток.
13. Вміти використовувати хімічні кровоспинні засоби.
14. Вміти визначати ознаки внутрішньої кровотечі.
15. Знати поняття про колапс і шок, розпізнавання і надання домедичної допомоги.

16. Вміти зупинити кровотечу з ран кінцівок.
17. Вміти зупинити кровотечу з носа, рота, вуха.
18. Вміти зупинити кровотечу при травматичній ампутації кінцівок.
19. Володіти технікою накладання джгута САТ (турнікет), ізраїльського компресійного бандажа.
20. Вміти використовувати техніку забезпечення прохідності дихальних шляхів.
21. Вміти видалити стороннє тіло з дихальних шляхів дорослих, дітей, вагітних жінок, немовлят.
22. Вміти користуватись пристроями для штучної вентиляції легень.
23. Проводити техніку штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ).
24. Вміти перевести пораненого (постраждалого) у стабільне положення.
25. Вміти надати домедичну допомогу при гострих порушеннях дихальних шляхів (пневмоторакс).
26. Вміти вводити носо-, ротоглоткові повітроводи (техніка вибору вірного розміру).
27. Вміти накласти пов'язку при пораненнях черепа, ока, вуха.
28. Вміти накласти пов'язку при пораненнях щелепи.
29. Володіти технікою накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота.
30. Вміти зафіксувати стороннє тіло в рані.
31. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженні верхньої кінцівки підручними і табельними засобами.
32. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженні нижньої кінцівки підручними і табельними засобами.
33. Володіти технікою іммобілізації шийного відділу хребта.
34. Вміти проводити транспортну іммобілізацію при пошкодженнях тазу.
35. Вміти накладати тиснучу циркулярну пов'язку на грудну клітку.
36. Вміти надати домедичну допомогу при опіках, відмороженнях в бойових і небойових умовах.
37. Вміти визначити площу опіків.
38. Вміти надати домедичну допомогу при ураженні електричним струмом, блискавкою, при утопленні.
39. Надати домедичну допомогу при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах.
40. Надати домедичну допомогу при укусах комах, собак, отруйних змій.
41. Вміти використовувати засоби індивідуального медичного захисту при радіаційних та хімічних ураженнях.
42. Вміти класифікувати постраждалих за сортувальними категоріями та кольоровими позначеннями.
43. Вміти заповнювати картку медичного сортування.
44. Вміти працювати в травм команді при наданні домедичної допомоги.

45. Вміти підготувати пораненого до евакуації різними методами.
46. Вміти визначити розлади бойових (небойових) шоків реакцій.

МОДУЛЬ 2. Основи організації медичного забезпечення населення і військ

1. Вміти проводити оповіщення та інформування при різних видах надзвичайних ситуацій.
2. Вміти надати характеристику осередків радіаційного, хімічного, біологічного ураження за допомогою прогнозування та використання розрахункових таблиць, лінійки цивільного захисту.
3. Знати принципи користування приладами радіаційної розвідки.
4. Знати принципи користування приладами хімічної розвідки.
5. Вміти користуватись дозиметричними приладами.
6. Вміти визначати час перебування в засобах захисту органів дихання в залежності від умов зовнішнього середовища.
7. Вміти користуватися засобами захисту шкіри (табельні, не табельні).
8. Підбір розміру протигазу, та правила його використання.
9. Вміти пристосовувати приміщення як захисні споруди.
10. Вміти надягати шолом для поранених в голову (ШР) постраждалим для захисту органів дихання.
11. Вміти класифікувати поранених за сортувальними категоріями та кольоровими показниками.
12. Вміти заповнювати первинну медичну документацію на поранених.

Методи навчання

1. Самонавчання.
2. Пояснення.
3. Демонстрації.
4. Консультації.
5. Тренінгові навчання.

Форми та методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, тестування.

Самоконтроль;

Підсумковий контроль: ПМК

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми.

При оцінюванні засвоєння кожної теми дисципліни здобувачу вищої освіти виставляється оцінка за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти (https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf). Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти, як при підготовці до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку вивчення дисципліни.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) конвертовану сумарну оцінку поточної успішності за модуль проводиться лише після поточного заняття, яке передусе підсумковому модульному контролю.

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності складає 72 бали.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – підсумковий модульний контроль (ПМК).

ПМК здійснюється після завершення вивчення програмного матеріалу модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До ПМК допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище), не мають невідпрацьованих пропусків практичних занять.

До підсумкового модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які відвідали всі заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку) і набрали конвертовану суму балів, не меншу за мінімальну – 72 бали. Якщо за результатами поточної успішності здобувач вищої освіти набрав 72 бали він допускається до складання ПМК.

Форма проведення підсумкового модульного контролю включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Перелік питань до ПМК доводиться до здобувачів вищої освіти на початку вивчення дисципліни.

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність). Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності у балах та оцінки підсумкового модульного контролю також у балах, що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків визначених програмою дисципліни. Здобувач вищої освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний перескласти ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів. У разі незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою, отриманою за ПМК, здобувач вищої освіти має право подати апеляцію (у відповідності до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти» https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/8Egpml8X2hOVGl4OURn5Agzgjwbb6RhYwFXPhHuB.pdf).

Отримані бали за модуль науково-педагогічний працівник виставляє у «Відомість підсумкового модульного контролю» та індивідуальний навчальний план студента.

Методичне забезпечення

1. Силабус;
2. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти: тести різних рівнів складності.
3. Алгоритми відпрацювання практичних навичок.
4. Підбірка відеоматеріалів.

Рекомендована література

Базова:

1. Організація медичного забезпечення військ: підручник / Бадюк М.І. та ін.; за ред. В.В. Паська. Київ: КНТ, 2022. 430 с.
2. Карамишев Д., Гордієнко Л. Тактична медицина та безпека в умовах бойових дій: навч. посіб. Львів : «Магнолія 2006», 2023. – 320 с.
3. Гордієнко Л.П., Шепітько К.В., Рожнов В.Г., Полив'яна О.А. Домедична допомога, підтримка життєдіяльності потерпілого при зупинці дихання і кровообігу : навч. посіб. Полтава: ФОП Петренко І.М., 2022. –144с.
4. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навч. посіб. ; за ред. В.С. Тарасюка. – 4-е вид., стер. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 504 с.

Допоміжна:

1. Управління повсякденною діяльністю медичної служби: Підруч. для слухачів Укр. військово-мед. акад. / М.І. Бадюк, В.В. Солярик, Т.А. Бібік, М.В. Матвійчук, О.О.Ляшенко // За ред. М.І. Бадюка. - Вид. 2-ге, перероб. і допов. - Київ: Чалчинська Н.В., 2020. - 507 с.
2. Екстрена та невідкладна медична допомога : підручник / О. А. Льовкін, В. І. Перцов. – Львів : Видавець Марченко Т. В., 2023. –212 с.
3. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях: навч. посібник / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Колашченко С.І. – К.: СКІФ, 2023. – 216 с.
4. Підручник тактичної бойової допомоги потерпілим. Київ: Центр учбової літератури, 2022. — 124 с.

Інформаційні ресурси:

1. Кодекс цивільного захисту України: Кодекс України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
2. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 05.07.2012 № 5081-VI від 07.09.2022 р. № 5081VI. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/view/t125081?an=1>
3. Про затвердження Воєнно-медичної доктрини України : Постанова Кабінету Міністрів України від 31.10.2018 р. № 910. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/910-2018-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі в умовах бойових дій / воєнного стану : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15.03.2022 р. № 488. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0488282-22%23Text#Text>

Розробники:

Гордієнко Людмила Петрівна – завідувач кафедри медицини катастроф та військової медицини, к.мед.н., доцент;

Прасолов Артур Євгенович - заступник завідувача кафедри - начальник навчальної частини кафедри медицини катастроф та військової медицини, підполковник медичної служби запасу у відставці;

Моїсєєва Наталія Віталіївна – доцент закладу вищої освіти кафедри медицини катастроф та військової медицини, к.мед.н.